

ET MØTESTED FOR AREMARK • MARKER • RØMSKOG

ELDRE RETT PÅ NETT

– Nå har vi lært det vi trenger for å betale regningene våre på nettet. Flott kurs med nyttig informasjon, så de ferske internetturferne Åse Andersen og Karin Nordengen i Marker.

Side 3

FIN HØSTFEST I 4H

Maja Heyerdahl Grønlund hadde søm som sin aspirantoppgave, og hadde mye fint å vise frem da Skogspretten holdt årets høstfest. Også Stjerna 4H har hatt fest.

Side 4-5 og side 10-11

FILOSOFEN I AREMARK

Toralf Rud i Aremark har viet mye av sitt liv til filosofi, og for tiden arbeider han med et omfattende bokprosjekt. Innimellom er han skogsarbeider.

Side 6 og 7

Konfirmanter på drømmetur

Ni ungdommer fra Ørje fikk i sommer tidenes konfirmanttur. De fikk være med Grenseaksjonen for Afrika på tur til Etiopia. Det ble en uforglemmelig opplevelse hvor mange nye vennskap ble knyttet. Fredag 3. desember skal ungdommene dele sine inntrykk med alle som finner veien til Ørje kirke. Side 12 og 13

AVISA Grenseland NOVEMBER 2010

Aremark

Innbyggere: 1.424
Areal: 321 km²
Kommunesenter: Fosby
Ordfører: Tore Johansen (KrF)

Marker

Innbyggere: 3.471
Areal: 413 km²
Kommunesenter: Ørje
Ordfører: Stein Erik Lauvås (A)

Rømskog

Innbyggere: 688
Areal: 183 km²
Kommunesenter: Rømskog
Ordfører: Nils Nilssen (A)

Spøkelset har våknet – igjen!

Like sikkert som at jul og påske kommer hvert år – like sikkert er det at en eller annen besservisser finner ut at det er på tide å svelge småkommunene til fordel for de store. Og argumentene er de samme; små enheter er dyre i drift. Store enheter er mer økonomiske og effektive. For ikke å snakke om hvor gode tilbudene til innbyggerne er i de store kommunene! At vi går inn i et valgår vil ikke gjøre saken bedre. Noen ønsker åpenbart å gjøre kommunevalget til et valg mellom by og land. Det valget er vi ferdige med for lenge siden.

Nylig var VG på besøk i Aremark. Der fikk reportasjeteamet møte blant andre ordfører Tore Johansen. VG returnerte til tigerstaden med et klart inntrykk av at det bor en slags mennesker på bygda også. Reportasjen tydet på at VGs medarbeidere faktisk ser store verdier her ute hos oss. Verdier som man forstår at det er verd å kjempe for. De store riksmidlene tar stadig opp problemstillinger som berører menigmann. Det er imidlertid påtakelig hvor sjelden de gripende sosialreportasjene hentes fra våre kanter; historier om eldre som bor i årevis på aldershjemmets baderom eller i kjelleren. Eller de som ikke får sykehjems plass i det hele tatt,

til tross for at de er 96 år gamle, lenket til rullestol og er både døve og blinde. I «de økonomisk veldrevne» storkommunene er det ikke alltid så lett.

På våre kanter er vi ikke så mange mennesker. Men de som bor her er flinke og lojale. Politikerne våre bruker stort sett kreftene sine på å gjøre så godt de kan for å skape et godt lokalsamfunn, fremfor å slå hverandre i hodet med politiske argumenter. Om det så skulle gå en krone eller to ekstra til administrasjon, sammenlignet med en storkommune, ja, så føler de fleste at det er verd det. For merkostnaden gir oss noe mer. Vi kan gå inn på rådhuset og treffe folk vi kjenner. Der får vi gjerne behandlet en søknad mens vi venter. Det har også sin verdi.

«Overføringene fra Staten er så mye større til de små enn til de store», hevdes det fra dem som vil fjerne oss. Mulig det, sier vi, men i det regnskapet har vi sjelden sett en oversikt over alle de utgiftene de små kommunene IKKE påfører Staten. Selv om verken Aremark, Marker eller Rømskog er noen Karde-momme by, er det en kjensgjerning at det brukes mindre offentlige midler på bygdene enn i byene til utgifter knyttet til rus, kriminalitet og generell

omsorgssvikt. Det har med størrelsen å gjøre, men det har i enda større grad med mentalitet å gjøre. Nærhet blir mer følbart i små samfunn.

Mye hadde stilt seg annerledes om kravet om sammenslåing hadde kommet fra våre egne. Om innbyggerne mener at vi blir for små. At det må større enheter til for å gi folk et forsvarlig tilbud. Men slik er det jo ikke. Innbyggerne i Grenseland er i det store og hele fornøyde med det offentlige tilbudet de får. Ikke minst takket være et utstrakt samarbeid over kommunegrensene. Det stadig tilbakevendende «gnålet» om større enheter kommer fra den politiske rikstoppen, eller fra embedsverket, eller fra en forsker som har sett noe andre ikke har sett. Det er noe i det gamle ord-taket om at «den som har skoen på vet hvor den trykker». Hvis man har en sko som er utmerket i passformen, synes det meningsløst å bytte til en utgave som verken passer eller tilfredsstillende øvrige krav til komfort. Og det er ikke spesielt høflig å be andre om å skifte sko! Når vi først er inne på ordtak; det finnes også ett som handler om «å feie for egen dør».

Spennende tider i Rømskog

Ordfører Nils Nilssen i Rømskog er optimist for tiden. Det er flere spennende saker på gang i kommunen. Blant annet har et firma som driver stort innen datasikring kastet sine øyne på Rømskog.

– Ja, det er spennende ting på gang, sier Nilssen.

Thorbjørn Ellefsen (www.thordc.no) har startet opp på «Rømskauen». Han har fått leie et kontor i kommunehuset enn så lenge, så får vi se etter hvert hvor stort dette kan bli. Et spørsmål er blant annet om vi kan levere nok strøm, da dette er veldig strømkrevende, sier Nilssen. I sakens

anledning har en delegasjon fra Rømskog vært på Grålum i møte med Fortum.

– Noe nytt på «Nederlandfronten»?
– En nederlandsk unggutt har bestemt seg for å flytte hit. Han har jobbet som snekker i Setskog Hus og Hytter i tre måneder. En meget positiv kar, sier ordføreren.

Avisa Grenseland er et felles organ for grensekommunene Aremark, Marker og Rømskog.

Redaktør: Øyvind Ottersen
Redaksjon: Siri M. Dalnoki,
Tore Robert Klerud
Grafisk design: Sunniva Hansen,
Runar Drønen

Besøksadresse:
Byline tekst & design,
Fosby, 1798 Aremark

Telefon: 99 22 1798

E-post: post@byline.as
www.byline.as

Trykk: Edda Trykk

Klare til å kaste seg ut på nettet

Føler du at det blir mer folksomt på internett for tiden kan grunnen være at flere og flere seniorer fra Marker kaster seg uredde ut på surfing etter både nytte og hygge.

TEKST OG FOTO: TORE ROBERT KLERUD

Frivilligsentralen er satt til å administrere seniorsurf-konseptet i Marker, det landsomfattende initiativet for å gjøre de med minst dataerfaring til habile internettbrukere. Og suksessen har vært påtagelig.

Deltagere i kø

I høst har det vært gjennomført to kurs for til sammen 24 vordende nettsurfere.

– Interessen har vært veldig stor, og det er allerede spørsmål om flere runder med forelesninger fra folk som ikke fikk plass denne gangen. Vi tør ikke love noe, men håper å få til et nytt kurs litt utpå vinteren eller til våren en gang, sier Freddy Hagen.

Han bidro selv på kursene i oktober og hadde en samling vitebegjærlige og generelt lite datavante seniorer på skolebenken. Noe av poenget med kurset var å ta fra deltagerne skrekken for at noe galt kan skje dersom man trykker på feil tast, men samtidig å gi dem gode rutiner helt fra starten av når det gjelder hvordan man beveger seg ute på internett, og ikke minst hvor man beveger seg.

Doblet tiden

Så mye ønsket deltagerne å vite, at det straks ble klart at de oppsatte tre timene ikke holdt. I stedet måtte Hagen finne plass til tre nye timer til oppfølging et par uker senere, slik at deltagerne kunne få mer informasjon – og fikk anledning til å prøve litt selv i mellomtiden.

I tillegg stilte kontorsjef Anne-Berit Jaavall Kværner i Marker Sparebank opp og loset deltagerne gjennom en demonstrasjon av hvordan nettbanken virker. Mye informasjon på én gang, og på et forholdsvis tidlig stadium av deltageres karriere som solosurfere, kan man tro. Men det lot ikke til å

Frivilligsentralens Freddy Hagen og Marker Sparebanks kontorsjef Anne-Berit Jaavall Kværner (til venstre) sto for undervisningen, sammen med instruktørene Jonas Bryntesson og Stian Haugen (stående bak). De fikk ros for god veiledning av deltagerne, fra venstre Åse Andersen, Karin Nordengen, Kåre Stillesby, Arne Skogheim, Ingrid Stillesby, Dagmar Skogheim, Gerd Krog, Ragnhild Harlem, Inger Høgaas og Arild Brødholt.

skremme noen, og muligheten til å betale sine egne regninger hjemme i sofakroken var noe de fleste ga uttrykk for at de ville benytte seg av så fort som mulig.

Mobilkurs kommer

– Artig når noe man setter i gang blir tatt så vel i mot, og når stemningen og innsatsviljen er så stor som den har vært her, konkluderte Hagen, som fikk uvurderlig hjelp av kommunens to IT-læringer som instruktører rundt bordene.

– Vi har også fått spørsmål om vi kan lage tilsvarende kurs i bruk av mobiltelefon, og det jobber vi med å få til. Her blir utfordringene litt større, i og med at det er forskjellig brukergrensesnitt fra produsent til produsent, men vi skal få til noe som alle kan ha bruk av for å bruke de mest sentrale funksjonene som sending og lesing av meldinger og så videre, lover Hagen.

ÅRETS JULEGAVE!

249,-

Samlet av Bjørn Andersen:

LENSMANNEN

Gudbrand Mellbye
og aremarkinger han møtte

En varm og humoristisk bok om et godt menneske.

Utgitt av:
H. ANDERSEN
BOK- OG PAPIRHANDLEL A/S

Fås kjøpt på følgende steder:
Ørje bok og papirhandel, Ørje • Holth Landhandleri, Strømsfoss
• Møllerens Hus, Strømsfoss • Marker Sparebank, Aremark • Libris, Halden

Lokale radiostemmer tilbake på lufta

En tid har de vært alene på lufta fra Marker-studioet på torsdagskveldene, men nå får Erik Isaksen Nygaard (til venstre) og Andreas Degnes i Ungdommens Kulturradio igjen selskap av Marker-gruppa i Radio 5.

Etter en tids taushet er de lokale programskaperne i Ørje tilbake på Radio 5 på torsdagskveldene.

TEKST OG FOTO: TORE ROBERT KLERUD

Gjennom flere år har det en kveld i uken vært servert både naturkunnskap, religiøse betraktninger, småprat og hyggelig musikk av Markergruppa i Radio 5 – eller «grenseradioen», som den gjerne har blitt kalt på folkemunne. Men sommerferien i år ble lengre enn planlagt.

Leder Thor Kasbo forklarer det med at flere var gått litt trøtte etter lang tid uten særlig fornyelse i hverken stil eller innhold, og at det generelt var behov for en ny giv.

– Samtidig har vi stadig fått henvendelser fra lyttere over hele Indre Østfold som har etterlyst sendingene våre, og det er jo veldig hyggelig, sier han.

Dermed ble det forleden trommet sammen til møte for å se om det var muligheter for å drive videre. Resultatet blir at de «gamle» fortsetter, noen nye kommer til, og organiseringen får mer preg av en fast turnus.

– Som før vil historielaget bidra, naturgruppa fortsetter også, og det gjør også Hans Kristian Buer med de kristne programmene som tidligere har blitt kalt «Kilden». I tillegg kommer også en tidligere medarbeider, Jane Fosser, tilbake, og hun skal konsentrere seg om den lokale kulturen. Før har alle vært med på alt. Nå blir det i stedet slik at de forskjellige gruppene veksler om å ha ansvaret, men innholdsmessig skal det likevel bli litt av hvert hver eneste torsdagskveld, lover Kasbo.

Ungdommene i Ungdommens Kulturradio har fortsatt herredømme over eteren den første delen av torsdagskvelden, og mot midnatt skal det settes inn et fast program med countrymusikk. Derimellom loves det altså halvannen time med både alvor og skjemt over vekslende temaer, og radiogjengen forsikrer at de gleder seg over igjen å være på lufta for å møte sitt publikum.

– Spar BSU du også ... før nyttår!

BSU – Boligsparing for ungdom

Ved å spare BSU i Marker Sparebank takker du JA til et av markedets gunstigste sparetilbud. Tanken bak spareordningen er å gi ungdom en god start når det gjelder å skaffe seg bolig.

Du som er under 34 år, kan spare inntil 20.000 årlig. BSU gir skattefradrag med 20 % av det beløpet du sparer pr. år!

Dessuten ligger BSU på topp når det gjelder rente på innskudd i Marker Sparebank! Du kan selv bestemme hvor mye du vil spare i året, men også i BSU-ordningen vil det lønne seg med regelmessig sparing. **Et fast beløp pr. måned er en grei måte å fylle opp "årsbeløpet" på.** Snakk med Marker Sparebank om en spareavtale med BSU - så går det av seg selv... Tlf. 69 81 04 00 eller stikk innom

Stolt sponsor
for Ola Vigen
Hattestad

BSU-rente p. t.

4,40%

Marker
sparebank
– førstevalget

Revyen beskrev de siste 50 årene på Rømskog ganske godt. Her fra 90-tallet, et tiår som fra venstre Fredrik Jernberg Ljøner, Alexander Jensen, Ingvild Tørnby, Louise Jansson, Helene Dalheim Sand, Susanne Bergquist, Elin Bergquist og liggende foran Kaja Halvorsen og Christoffer Jørgensen syntes å mene at var rimelig «treigt».

Hele bygda feiret 50 år med 4H på Rømskog

Det spirer godt i Skogspetten 4H. Her sjekker fra venstre førsteårsaspirantene Alexander Jensen, Ingrid Lorentzon, Maja Heyerdahl Grønlund, Kaja Halvorsen, Ingvild Tørnby, Aurora Ademaj og Ida Marie Johansen (gjemt litt bak buret) at Ida Maries dvergvedderkanin har det bra. Klubbrådgiver Anne Kari Taraldrud (bak) konstaterer at både to- og firbente trives på høstfest.

Full sal på kulturhuset vitnet om stor interesse fra bygdefolket for hva 4Herne hadde å presentere på høstfesten. Ingen hadde grunn til å bli skuffet.

Kulturhuset var fylt til trengsel da Skogspetten 4H kombinerte høstfest og 50-årsfeiring. Moro at hele bygda stiller opp og er interessert i hva vi driver med, sier Anne Kari Taraldrud.

TEKST OG FOTO: TORE ROBERT KLERUD

Hun er klubbrådgiver, og dermed en sentral person for de 18 medlemmene som i dag utgjør Skogspetten 4H. I likhet med den jevngamle klubben i Ørje har Skogspetten god tilvekst av unge medlemmer som man håper vil stå på til de en dag mottar plaketten. Dit er det langt frem for de fleste, men innsatsviljen som ble vist på høstfesten lover i hvert fall godt.

Unge medlemmer

Gjennom året har 4Herne vært opptatt med mange forskjellige aktiviteter. Alt fra kakepynting til skyting har de fått være med på, og som alltid innen 4H har de unge selv i størst mulig utstrekning fått styre selv og skaffe seg verdifull kunnskap om organisasjonslivet – med dyktige klubbrådgivere parat til å gi nødvendig assistanse.

En stor del av medlemmene er aspiranter, og iveren etter å gjøre oppgavene skikkelig er stor helt fra starten av. Det var åpenbart da utstillingene ble avduket, og et stort ventende publikum slapp inn i kulturhuset på årets høstfest.

– Mye familie og venner, men også svært mange bygdefolk uten direkte tilknytning. Slik pleier det å være, og vi er veldig glade for at rømsjingene stiller opp og viser interesse for hva det er vi holder på med år etter år, sier Taraldrud.

Tilbakeblikk i revy

50 er det altså blitt av dem, årene. Og det ble markert i forbindelse med underholdningen.

Helene Jovall Dahl og Lasse Christensen sto bak revyen som ble fremført, og hvor samtlige av klubbens medlemmer gjorde en innsats enten på eller bak scenen. Her ble vi tatt med til et typisk kjøkkenbord på Rømskog i hvert av de fem tiårene som har gått siden Skogspetten ble stiftet, og praten rundt bordet tegnet både et artig bilde av Rømskog gjennom historien og av 4H-klubbens betydning for både barn og voksne.

Et både velskrevet og velspilt stykke om den nære lokalhistorien, som Skogspetten 4H både har vært, og sikkert vil fortsette å være en viktig del av også i de kommende 50 årene.

Han gjør ikke noe vesen av seg. Går stille i dørene og holder på med sitt. Men inne i hodet på mannen rører det seg mye. Helt siden barndommen har han vært en svært så engasjert person. Ofte i et slags opprør mot det etablerte. Men også med et sterkt forhold til naturen. De siste årene har han bodd i Aremark og stortrives med det. Der bruker han mye av sin tid på å studere den tyske filosofen Nietzsche. Forhåpentligvis blir det bok av det til slutt.

Filosofen i Aremark

TEKST OG FOTO: ØYVIND OTTERSEN

Toralf Rud (57) er opprinnelig fra Fredrikstad. Til Aremark kom han ved en tilfeldighet. I dag har han og kona Solveig kjøpt seg hus og har utvilsomt tenkt å bli. Solveig jobber som høgskolelektor i formingsfag. Datteren Ane har passert tjuer og er etablert i nabolaget. Hun er blitt Aremark-jente så god som noen.

Vi sitter en vakker vinterkveld i Toralf Ruds stue på Årbu i Aremark. Mannen er noe av det minst jålete vi kan tenke oss. Malingflekker på buksene, en lurvete genser og de digre gummistøvlelene fikk han akkurat av i tide, før de setter merker som kona neppe ville ha blitt begeistret for. Toralf kommer rett fra vedskjulet. Han pusler hjemme med massevis av praktiske ting. Når han ikke er i skogen og jobber som en god, gammeldags skogsarbeider. Der ute får han brukt kroppen, og hodet, for mannen tenker hele tiden. Han er filosof, og filosofer tenker mye.

– Du er ordentlig filosof. Ikke bare en slags hobbytenker?

– Jeg har flere års utdannelse i filosofi fra Bergen, så jeg har vel lov til å kalle meg filosof. Og så har jeg brukt snart hele livet mitt på å jobbe med Friedrich Nietzsches tanker og verker. Det er komplisert, men uhyre spennende, sier mannen som har skrevet både avhandlinger og artikler om den tyske filosofen. Allerede på 1980-tallet jobbet han med en magistergrad om Nietzsche.

Trang til opprør

Toralf Rud gjorde seg bemerket under oppveksten i Fredrikstad. Han vanket i AKPml-kretser, men bedyrer at han ikke var en av dem. Derimot følte han mer dragning mot hippiekulturen. Tidlig på 70-tallet blomstret det fortsatt i San Fransisco, og Rossauds idé om «tilbake til naturen» var noe som fikk feste også i unge Ruds hode. Da var heller ikke veien lang til filosofien, og etter hvert ble det Nietzsche det skulle dreie seg om.

– AKP-erne var hyggelige folk, og jeg hadde en fintidsammenheng med dem, sier han i dag. Selv var han mer opp-tatt av natur enn «væpna revolusjon». Spesielt var han fascinert av fugler.

Han var bare tenåring, men ble opprørt da den politiske ledelsen i Fredrikstad ville bygge ut Øra-området. Selv hadde han tilbrakt dager og uker på Øra der han studerte det unike fuglelivet.

– Ap-ordføreren i Fredrikstad uttalte: «Er det vi eller fuglene som skal leve?». Den uttalelsen havnet i Dusteforbundet.

– Da Øra sto i fare for å forsvinne, engasjerte jeg meg. Startet underskriftskampanje i 1973, og jeg er ubeskjeden nok til å påta meg en del av æren for at Øra ble fredet, sier han.

– Men jeg husker også at jeg kom tilbake til Fredrikstad etter noen år i Bergen. Jeg dro ut til Øra for å se på fuglelivet, men da ble jeg nektet å gå inn i området jeg kjente som min egen bukselomme. Området var fredet!

Så langt tilbake som i september 1988 ble Toralf Rud intervjuet i Fredrikstadavisa Demokraten. En hel side ble spandert på «Filosofen fra Vallefjellet».

Vi siterer fra artikkelen: «– Jeg har alltid følt motstand overfor såkalte etablerte sannheter og verdier. Og noe av grunnlaget for mitt opprør ble muligens lagt de tre første skole-årene på St. Croix. Selv om årene var 1961 til 1963, hadde denne skolen fremdeles ånd av spissborgerlighet og fullstendig mangel på forståelse for barns fantasiverden, noe som til syvende og sist bunnet i en redsel for alt som var annerledes. Og det er nok trangen til opprør og revurdering av tilværelsen som har ført meg inn i filosofien og Nietzsche, sier Toralf Rud (35).»

Tysk filosof

Toralf Rud har brukt det meste av sitt voksne liv på å studere Friedrich Nietzsche (1844-1900) og hans tanker og verker. Fortsatt er det mye å studere. Derfor er det ikke noen grunn til å tro at vi her og nå skal kunne forklare hva det hele går ut på.

– Nei, dette er kompliserte greier, og jeg skjønner godt dem som lurer på hvorfor jeg holder på, sier Toralf.

– Men det er nå en gang slik at man lett blir fascinert av noe. En filosof er hele tiden på leting etter svar. Finner han dem, er han ikke

lenger en filosof. Filosofi er kjærlighet til visdom.

– Nietzsche stilte spørsmålsteget ved begreper som Gud, moral, sannhet og demokrati. Han uttalte blant annet at «Gud er død». Nietzsche mente at mennesket med sine skapende evner vil klare seg bedre uten Gud.

– Det er utrolig spennende å gå inn i Nietzsches tankeverden. Jeg er ikke enig i alt, men det er heller ikke meningen. Men det er viktig for menneskeheten at vi har filosofer som stiller spørsmål ved etablerte sannheter. Uten de store filosofene, helt tilbake til gamle Hellas, ville verden sett helt annerledes ut. Vi kan takke de store tenkerne for mye av det vi har i dag, sier Toralf Rud.

Nietzsches verker og tanker vakte voldsom oppsikt i Tyskland i siste halvdel av 1800-tallet. Han havnet i de høyeste sosiale sirkler og ble en betydelig kraft i samfunnet. Blant annet pleide han nær omgang med komponisten Richard Wagner. Etter et sammenbrudd i Torino ble Nietzsche sinnssyk, og hans søster tok vare på ham. Hun forfalsket flere av hans verker for å innynne seg hos eliten.

– Blant annet førte det til at Hitler i sin tid tok Nietzsche til inntekt for sitt rasesyn. Det var imidlertid langt fra sannheten. Nietzsche hadde svært lite til felles med Hitlers tankegods, sier Rud.

»En filosof er hele tiden på leting etter svar. Finner han dem, er han ikke lenger en filosof.»

Fugler i Rømskog

– Vi får la Nietzsche være Nietzsche. Det skal en veltrent og ikke minst motivert hjerne til for å bedrive den slags tenking. Da vil vi heller høre mer om din interesse for fugler.

– Jeg vokste opp i Fredrikstad sentrum, men flyttet åtte år gammel til Prestlandet, like ved Gamle-

byen. Det var på landet den gang, og Gamlebyen var en levende by med gamle brakker fulle av folk. Der bodde kameratene mine, og vi samlet fugleegg. Slik begynte det. Senere har jeg tittet på fugler. Nærmest bodd på Øra. Som tenåring tilbrakte jeg og en kamerat uker og år i de dype skogene i Rømskog. Jeg ble nesten en kjendis der oppe. Vi studerte fugler og fant arter som ingen visste eksisterte i Østfold. Det ble laget rapporter og vitenskapelige studier. Rømskog er et av de vakreste stedene jeg vet om. Men nå bor jeg i Aremark, og det er slett ikke verst her heller. Jeg er veldig glad i naturen. Det har kona mi blitt også. Vi går mye i skogen, sier Rud, som er blitt en voksen mann og slett ikke like opprørsk som før.

– Neida, jeg synes vel selv at jeg er ganske snill og harmløs. Men det er viktig at man står opp for det man tror på. Det gjorde jeg, og jeg er fortsatt stolt av det vi fikk til på Øra. Noen må ta tak og jobbe for vår klode. Tidligere mente man at jorda var til for mennesket, og at vi hadde full rett til å forbruke den. I dag er de fleste enige om at det er en dårlig måte å gjøre det på.

Toralf Rud bodde i Bergen i mange år. Der studerte han i årevis. Endte opp med mellomfag i både historie, litteraturvitenskap og filosofi.

– Men har du fått bruk for disse universitetsgradene?

– Både ja og nei. I yrkessammenheng har jeg vel ikke brukt det, men det er aldri dumt å kunne noe. Jeg har hatt stor glede av det jeg har studert. Ikke minst filosofien. Den har fulgt meg hele livet, sier Rud som viser oss en velfylt bibliotek. Der står de tett i tett, bøkene som ville fått noen og en hver av oss til å gi opp etter tittelbladet.

– Det skjønner jeg. Det er vanskelig tilgjengelig stoff. Men fascinerende. Veldig fascinerende, sier mannen som har bokmanuset om Nietzsche klart. Men om det blir bok noen gang, se det vet han ikke.

– Jeg har kontakt med flere forlag, men dette er jo ikke akkurat sengelektyre for hvermannsen. Men det hadde vært fryktelig morsomt å få gitt ut livsverket mitt, sier han.

PORTRETET

Toralf Rud i skrivestua si på Årbu i Aremark. På veggen henger diplommet for magistergraden i filosofi. Fra gulv til tak står skrifter og tanker som går over hodet på de fleste av oss. Rud, derimot, stortrives med filosofi, fuglekvitter og naturen i Aremark. – Jeg har det veldig bra. Gjør akkurat som jeg vil, sier han og er smertelig klar over at han kan takke kona for den friheten.

Hallen er åpnet!

De har ventet i mange år, aremarkingene. Men nå er ventetiden over, og den nye Aremarkhallen ligger der i sin prakt ved Furulund. Hallen er allerede blitt en suksess.

TEKST OG FOTO: ØYVIND OTTERSEN

I slutten av oktober ble hallen offisielt åpnet. Da stilte en rekke prominente personer opp for å ta del i herligheten. Og sikkert gjorde de seg noen misunnelige tanker også. For Aremarkhallen er ikke bare flott. Den er stor, innbydende, praktisk og så pen man kan forvente av en idrettshall. Aremark kommune har ikke spart på detaljene. Derfor var det en høytidsdag da både gjester, innbyggere og representanter for nabokommunene, og til og med vennskapskommunene i Latvia, benket seg for å høre rådmann Jon Fredrik Olsen og ordfører Tore Johansen fortelle om arbeidet med hallen.

Mange prominente gjester var på plass da Aremark innviet sin flotte idrettshall.

Blomster og pene ord

En rekke ildsjeler og andre nøkkelpersoner fikk rosende ord og pene blomster. Deretter var det duket for konsert med Halden-bandet Belfast Muslims.

I ukene som er gått siden den hyggelige åpningen av hallen, har barn, ungdom, kvinner og menn

i alle aldre strømmet til hallen. Bruken har så langt lovet usedvanlig godt. Ett eksempel er aerobic for damer. To ganger i uken stiller over sytti jenter og damer i velvalgte tekstiler for å danse, trene og svette i hyggelig felleskap. Åpenbart et etterlengtet tilbud i bygda. Og masse mer skal det bli.

Både idrettsforeningen og andre aktører lover et allsidig tilbud i hallen. Og man er selvsagt åpne for forslag til nye aktiviteter.

Med Aremarkhallen har Aremark fått på plass enda en brikke på sin vei mot den komplette kommune.

GJØR ET TEPPEKUPP PÅ LØRDAG!

LADY 10
Veggmalning. Alle farger.
256,-/3 liter

ALLTID PÅ
TILBUD

GOD AKRYLMALING
Til tak og vegg. Hvit.
178,-/3 liter.

TILBUD

VÅTROMS GULVBELEGG
3 meter bredde
198,-/m²

TILBUD

GULVBELEGG
2, 3 og 4 meter brede. På lager.

GODE PRISER

Alle
salong-
tepper
-40%
Teppeløpere
- Gratis kanting
-20%
Gjelder på
Julegateåpningen
Lørdag 27/11.
Åpent til 16.00.

Flere og flere ser igjen fordelene med tette vinylbelegg

- Ny koleksjon vegg til vegg tepper
- Fillerer i god kvalitet
- Mye nytt i gardinstenger
- Rullegardiner med kjedetrekk
- Alt innen tapet
- Laminatgulv (klikk)

**Klaus har 39 år i
bransjen og mesterbrev**
Han hjelper deg til et
sikkert og godt resultat.
VELKOMMEN!

Åpningstider:
Man-fre 08.30-17.00 Lør 09.00-13.00
Storgt. 56, 1870 Ørje - tlf. 69 81 14 70
tepperogmiljo@halden.net

Kulør
Tepper og miljø

Tenkt på det lenge?
Bli fosterforeldre!

FOSTERHJEMSTJENESTEN

Inviterer til åpent informasjonsmøte

7. desember kl. 18
Fylkeshuset, Sarpsborg

Velkommen!

Tlf. 466 16 900
www.fosterhjem.no/sarpsborg

SOLARIUM

Nå skinner sola på
Kirkeng Camping
Alle dager fra
09.00-22.00

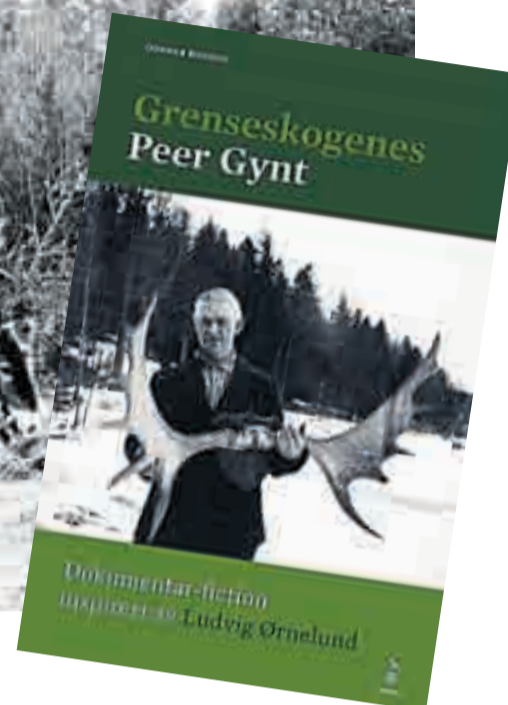
Luxura X5 er et
luksuriøst solarium
som vil gi deg en dyp
og fin brunfarge!

Inngang bak ved
Sanitæranlegget

Et morsomt bilde fra Stangebråten for noen tiår siden. Ludvig Ørnelund står i døråpningen. Sigmund Sandes hest tar seg en hvil og får i seg litt mat. (Foto utlånt av Kjell Georg Olsen)

Ny bok om Ludvig Ørnelund

Den eldre garde i vårt distrikt husker godt Ludvig Ørnelund fra Ankerfjella i Aremark. Nå er en rykende fersk bok om ham på markedet. Vi tar neppe feil om den havner under mange juletrær i år.

joker
– helt i nærheten

www.joker.no

LEGG HANDLETUREN TIL AREMARK

Vi satser ekstra på:

- Frukt og grønt
- Ferske brødvarer
- Gode middagstilbud
- Stort og variert vareutvalg

Utvalg av
apotekvarer
fra Apotek1

joker GARANTI
FRUKT & GRØNT

Åpent: 9–19 (15)

TEKST: ØYVIND OTTERSEN

Det er forfatter og pensjonert journalist Oddvar Rakeng som har skrevet boken. Rakeng er fra Tistedal, men har bodd på Lillehammer i over tretti år.

– Jeg har hatt et fortellerforhold til Ludvig Ørnelund alt fra gutteåra da min far arbeidet i skogen sammen med ham, sier Rakeng.

– Senere som journalist i Smaalenenes Amtstidende intervjuet jeg ham og likeledes i oppdrag fra NRK/TV om en dokumentar. Denne ble ikke fullført, sier Rakeng, som tenker seg nøye om før han forteller hvorfor:

– NRK-fotografen og jeg oppholdt oss en hel dag på Nordre Stangebråten, og intervjuet var godt i gang da hovedpersonen rimelig nok ba om pause. Men det TV-teamet ikke visste var at intervjuobjektet hadde tilgang på hjemmebrent i uthuset. Fotografen merket nemlig at det ble gradvis vanskeligere å holde intervjuobjektet i fokus, og talen ble noe mindre distinkt. Opptakene måtte diskret avbrytes, og vi tok ikke sjansen på å komme tilbake. Programmet ble aldri sendt, men vi har noe på DVD. Året var 1973, og Oddvar Rakeng, ung og mørk, rusler på kjerreveiene i Ankerfjella sammen med Ludvig Ørnelund.

En personlighet

– «Grenseskogenes Peer Gynt» er en tittel som dukket opp allerede i forbindelse med TV-opptakene. Jeg mener at tittelen er dekkende for

fortelleren, eventyren og personligheten her inne i de vide skogene, sier Rakeng.

– Under arbeidet med boka har jeg gått relativt bredt i researcharbeidet. Besøk i Arbeiderbevegelsens bibliotek og arkiv har resultert i en bakgrunn for norske skogsarbeideres kår og for å få den rette ramme rundt stoffet. Også Ludvig Ørnelunds egne erindringer via lydbandintervju gjennomført på aldershjemmet, gir boka en frodig tidskoloritt krydret med hans humor, som tør være kjent for mange av de eldre i lokalmiljøet i Aremark og deler av haldendistriktet for øvrig. Ludvigs forhold til de på den andre siden av hans egen klasse, hans arbeidsgiver godseier Peter M. Anker og de fremtredende gjester på jakt, er selvsagt også behørig omtalt.

Ludvig møtte både Kong Haakon, Fridtjof Nansen og andre fra samfunnseliten der ute i Ankerfjella.

Spennende utfordring

– Bokens undertittel «Dokumentar-fiction inspirert av Ludvig Ørnelund» var viktig med hensyn til helhetsbildet av mannen fra skogene. Hans liv bestod av virkelighet og diktning, sant og usant. Derfor ble det maktpåliggende for meg som forfatter å arbeide på samme måte. Det har vært en spennende utfordring, sier Oddvar Rakeng, som har benyttet seg av sin sønn Magnus Rakeng i Melkeveien Designkontor i Oslo til design av bokens omslag.

Optimistiske 4H

For to-tre år siden var det bare tre medlemmer igjen i Stjerna 4H, og krisetiltak ble satt inn. Forleden kunne 13 unge medlemmer feire klubbens 50-årsjubileum.

TEKST OG FOTO: TORE ROBERT KLERUD

Alt tyder på at de slapp med skrekken da alt så ut til å gå i stå for noen år siden. Men fra lederhold understrekes det at man på ingen måte slapper av ennå. Det burde være marked for langt flere enn 13 medlemmer i Stjerna 4H, og man er svært åpne for å trekke til seg flere.

Redningsaksjon

Blant spesialtiltakene som ble satt i verk for noen år siden var en senking av alderen for aspiranter, slik at barna kunne bli med fra et tidligere tidspunkt. Det har ført til at klubben i dag har en særdeles ung medlemsmasse som man håper skal bli med helt frem mot plaketten.

– Det pleier jo å være litt vanskelig å holde på interessen for en del når de begynner å bli eldre, da det dukker opp mange andre konkurrerende tilbud. Men vi håper det skal

gå bra, sier avtroppende klubbleder Anne Engebretsen Mæhle.

Feiret med film

Alt så ut til å gå aldeles utmerket på årets høstfest. De 13 medlemmene, hvorav to er aspiranter, hadde gjort seg megen flid med sine oppgaver og presentasjonen av disse, og det ble svært så folksomt i salen i rådhuset. Ikke minst skyldtes det at man i anledning av 50-årsjubileet hadde invitert klubbens drøyt 100 tidligere plakettmottagere, og hele 30 av disse møtte opp for å feire sin gamle 4H-klubb.

Både nåværende og tidligere medlemmer satte stor pris på kveldens historiske tilbakeblikk, som var i form av redigerte videofilmklipp fra forskjellige arrangementer i Stjerna 4Hs historie. Mimring fra tidligere tider i festlig lag blir aldri helt feil.

Samtlige av Stjerna 4Hs drøyt 100 plakettmottagere var invitert til jubileet, og rundt 30 av dem dukket opp. Flere av dem ga uttrykk for glede over at klubben fremdeles eksisterer, etter noen tøffe tak for få år siden.

Besøk vår Byggeriet butikk på Ørje!

Byggeriet har 100 butikker spredt over hele landet. Dette er byggevarerhus drevet av fagfolk.

Vi er et naturlig valg enten du skal rehabilitere eller bygge nytt.

Våre produktområder er jernvare, verktøy, maling, trelast og byggevarer.

BYGGERIET

www.byggeriet.no

Byggeriet Ørje Byggmarked

Nesveien 20, ØRJE - Tlf: 47 77 55 05 - mail: orje@byggeriet.no

ere i Ørje

I anledning 50-årsjubileet var flere gjester invitert til høstfesten. Agnethe Halvorsrud og Einar Halvorsrud var klubbrådgivere på 70-tallet og syntes det var stas å se hva årets aspiranter Astrid Kristine Halvorsrud og Andrea Mæhle hadde fått til i løpet av året.

Stjerna 4H er etter «omstarten» for noen år siden en ung, men særdeles optimistisk gjeng. Her ser vi i første rekke fra venstre Ferdinand Braarud, Vanessa Becker, Ruth-Mari Kasbo Fog, Andrea Mæhle, Astrid Kristine Halvorsrud, Emine Kikai og Ylva Maria Olsson. Andre rekke fra venstre Dennis Goska, Amund Svendsen Hattestad, Alexander Eng, Sandra Wahl Ruud, Hannah Mæhle og Kari Helene Halvorsrud. Bak klubbrådgiverne Anne Engebretsen Mæhle og Ann Kristin Halvorsrud.

Engasjerte konfirm

En av mange klemmer som ble Ørje-konfirmantene til del under Etiopia-besøket.

Ni spesielt interesserte ungdommer fra Ørje fikk tidenes konfirmanttur med Grenseaksjonen for Afrika til Etiopia i sommer. Nå skal de fortelle andre om forskjeller mellom land – og likhet mellom mennesker.

TEKST: TORE ROBERT KLERUD

Konfirmantturer er ikke som de pleide å være. Men det er ikke konfirmantene heller. Og det var bare de mest seriøst interesserte som fikk anledning til å være med til en helt annen kant av verden da Grenseaksjonen og Ørje menighet sammen planla opplegget.

Måtte søke

Sommerens konfirmantkull ble invitert til å søke om å få være med på turen, men måtte også gjøre en innsats for å komme i betraktning.

– Det var på ingen måte bare å bli med, de som var interessert måtte

på forhånd sette seg inn i forskjellige lokale forhold i Etiopia og presentere det de hadde lært. Dessuten måtte de sende en begrunnet søknad, og de var også gjennom intervjuer, delvis på norsk og delvis på engelsk, forteller Inger Marie Jaavall i Grenseaksjonen.

Etiopia-opplegget kom dessuten som en frivillig del i tillegg til den vanlige konfirmantundervisningen, så det var de mest entusiastiske som lot seg lokke av tilbudet.

Overbeviste

Ni av konfirmantene søkte, og opprinnelig var det meningen at fire-fem skulle få dra.

– Men de overbeviste oss så sterkt, og det var så vanskelig å velge bort noen, at de fikk lov til å bli med hele gjengen, forteller Jaavall.

I begynnelsen av oktober dro de – etter at konfirmasjonen var forbi, og strengt tatt etter at et nytt konfirmantkull var i gang med sine forberedelser. Og den drøye uken som fulgte i Etiopia ble en opplevelse som de vil huske i all fremtid, tror de.

– Og nå skal de fortelle om erfaringene til et nytt konfirmantkull, som kan søke om å bli med neste år?

– Det er det for tidlig å si noe om. Det har ikke vært snakket om i det hele tatt ennå, og uansett må vi vel samle litt erfaringer fra dette opplegget først dersom vi skal gjenta det i en eller annen form, sier Inger Marie Jaavall, foreldrerepresentant Veronica Kasbo Espelund og konfirmantprest Solfrid Leinebø Seljås, som fulgte de ni ungdommene på turen.

Informasjonskveld

Ungdommenes egne erfaringer fra turen blir snart mulig å ta del i for alle som ønsker. I begynnelsen av desember vil de invitere allmuen til informasjonskveld med både bilder, fortellinger og en og annen smakebit på etiopisk mat. Da får vi se hva de opplevde, og de vil fortelle litt om tankene de sitter igjen med.

I tråd med Grenseaksjonens formål ble ungdommene ikke introdusert for et folk som nødvendigvis trenger nødhjelp først og fremst, men snarere et møte med en annen kultur hvor det enkelte steder er åpenbare behov for hjelp med enkelte prosjekter – og der det synes naturlig at vi bidrar, som følge av den åpenbare forskjellen i levestandard og fordeling av verdens ressurser.

Store forskjeller

Ungdommene fikk oppleve både storbyen Addis Ababa, hvor de ble overrasket over den høye leve-

anter på langtur

Fotballkamp sammen med venner fra Beza ungdomsklubb.

Lokabefolkningen henter vann ved den gamle vannkilden. Christoffer og Elias følger nøye med.

standarden blant de få virkelig rike, og også over de enorme forskjellene man kunne oppleve bare på noen få meter.

– Det gjorde inntrykk å se et luksuriøst Hilton-hotell ligge bokstavelig talt vegg i vegg med den virkelige slummen, forteller de.

De fikk også være med på undervisningen og de sosiale tilbudene i tilknytning til skolen som Grenseaksjonen driver i byen Kotebe, og de ble kjent med mange på sin egen alder. I tillegg var de på en flere dagers rundreise på landsbygda, hvor man mange steder lever i jordhytter på samme måte som man gjorde for hundrevis av år siden, og en natt tilbrakte de sågar i telt.

– Vi var med et sted der Kirkens nødhjelp boret etter vann for å lage en offentlig vannpost. Forurenset vann er skyld i 80 prosent av sykdomstilfellene der, og det var tydelig at kunnskapen også manglet når mange ikke forsto vitsen med den nye vannposten – det vannet de

allerede hadde så jo blankt og greit ut, forteller elevene.

Vil tilbake

Før de reiste nedover hadde de unge markingene samlet inn penger til nye madrasser til hvilerommet i barnehagen, som også drives i tilknytning til skolen i Kotebe. Det ble noen kroner til overs, dermed ble det også handlet inn noen bibler.

– Slikte ting trenger de. De er veldig opptatt av religion og er mye strengere i forhold til hva som er synd enn vi er her hjemme, konkluderer de.

Likevel ble mange vennskapsbånd knyttet, og turen førte til mange nye Facebook-venner som de kommer til å holde kontakten med.

– Og vi skal tilbake igjen. Men først skal vi samle inn penger slik at vi kan hjelpe dem med noe de trenger, lover de ni langreiste Ørjekonfirmantene.

Konfirmantene er samlet igjen etter hjemkomst, og planlegger informasjonskveld for alle interesserte i Ørje kirke i desember. Bak fra venstre konfirmantprest Solfrid Leinebø Seljås, Ola Spernes, foreldrerepresentant Veronica Kasbo Espelund, Emeli Ødegaard og Elias Liland Bye. I midten fra venstre Silje Wahl Nessel, Andrine Jensen Fossum og Mia Espelund. Foran fra venstre Simon Husebråten, Terese Fosser, Christopher Dambakk og Grenseaksjonens representant Inger Marie Jaavall. (Foto: Tore Robert Klerud).

SAMSUNG RV510
15.6" HD LED
 T3500
 4GB
 320GB
 W7 Home

Pris kr 4.990,-

SluseByen D@ta AS
 Tvillinggata 1 Ørje. Tlf. 69 81 20 15. Mob. 472 55 175.
 E-post: post@slusebyendata.no

God jul!

Drømme™
KJØKKENET

**Vi leverer alt innen
 kjøkken, garderober og bad**

IDE' HUSET AS
 Kinoveien 2, 1792 Tistedal • Telefon: 69 17 70 92
www.drommekjokkenet.no

Julegaven som varer hele året:
**Gi Avisa Grenseland
 til en du er glad i**

Det er straks jul, og da kan det være en fin anledning til å gi et abonnement på Avisa Grenseland til en du er glad i. Kanskje en sønn eller datter som har flyttet ut. Eller en annen som gjerne vil følge med på hva som skjer «hjemme». Eller kanskje er du en av de nesten to tusen hytteeierne i regionen?

Avisa Grenseland kommer hver måned, med unntak av juli. Abonnementet dekker utgifter til utsendelse og koster kr. 300,- for hele 2011.

Send bestillingen på en av følgende adresser:

Avisa Grenseland
 Byline AS
 Fosby
 1798 Aremark

Epost: post@byline.as

AVISA Grenseland

**Oddvar Rakengs
 bok-suksess fra
 Ankerfjella!**

Del den sagnomsuste
 Ludvig Ørnelunds samvær med
 blant andre Kong Haakon
 og Fridtjof Nansen.

“Grenseskogenes Peer Gynt” et
 lokalhistorisk kulturdokument
 velegnet som gavebok.

Snøfugl Forlag
snoefugl@online.no

REMA 1000
 bare lave priser

ØRJE

*Vi på Rema 1000
 ønsker alle en riktig god jul!*

Komplett bilsenter på Ørje

Steinsprut?
 Vi hjelper deg!

BIL KONSULENT
 Mekanomett

- Nye biler
- Brukte biler
- Verksted

**Stort utvalg
 av brukte biler
 til gunstig pris**

OFFENTLIG GODKJENT BILVERKSTED

- Skifte av frontruter
- Reparasjon av lette kjøretøy
- Periodisk kjøretøykontroll
- Karosseriverksted

BIL 1 KONSULENT
 Morten Teig

Rødnesv. 4, 1870 ØRJE Tlf. 69 81 28 00 morten.teig@online.no

Man er aldri i tvil om at man er i et gammelt bakeri i kjelleren på Bakergaarden. Baker Halvor Andresen (i papp) og gårdeier Jørn Fjeld gleder seg til å fylle lokalet med folk igjen.

Nå blir det andre boller

Etter lang planlegging og en intensiv byggeperiode innvies det gamle bakeriet i Lilleveien 1 i Ørje på julegateåpningen.

TEKST OG FOTO: TORE ROBERT KLERUD

For to-tre år siden skrev vi noe sånt som at «når dette leses er også kjelleren ferdig innredet». Vi fikk rett til slutt.

Gårdeier Jørn Fjeld gleder seg til å slippe inn befolkningen i kjellerlokalet på julegateåpningen. Det blir første gang det er skikkelig liv i lokalene etter at baker Andresen børstet av seg melet og lot deig være deig i 1967.

Mens resten av Bakergaarden er tatt i bruk, og sågar ominnredet en gang allerede etter at Sluseporten AS tok over driften i høst, har det

gått saktere med kjelleren. Dette var selve bakeriet, og dermed «hertet» i huset. Bakerovnen står der ennå og gir sammen med mange andre redskaper og innretninger fra den gang det reneste museumspreget.

Gammelt særpreg

– Det har vært mye jobb, og mye måtte gjøres om i den gamle konstruksjonen. Men vi har tatt vare på det gamle særpreget, og jeg tror det er mye her nede som folk vil synes at det er gøy å se nærmere på, sier Jørn Fjeld.

Noen vegger er tapetsert med gamle aviser som han har funnet i huset. Innendørsbrønnen i gulvet

har fått undervannsløp og speiler seg under en tykk glassplate, og gjennom det som ser ut som vinduer kan man se hvordan utsikten ville vært nettopp her for veldig, veldig mange år siden, takket være gamle bilder.

Lokalet skal i utgangspunktet være møtelokale og åsted for lukkede selskaper, men det vil også være åpent de gangene trykket oppe i kafeen er så stort at det trengs mer plass. Med 30 nye sitteplasser er Bakergaardens kapasitet nær fordoblet, og dermed blir det enklere å drive fremover, tror Fjeld.

Arne Andersen er død

Pressemannen Arne Andersen fra Marker gikk i slutten av oktober bort etter en tids sykdom, 77 år gammel.

Andersen var de siste årene av sitt liv kanskje best kjent for sitt virke som redaktør i Rakkestad Avis. Likevel hadde han en så allsidig karriere og en så samvittighetsfull holdning til de mange aspektene ved faget at betegnelsen «pressemann» virker som det mest ærbødige - og mest dekkende.

Andersen var et naturtalent, men også formelt utdannet journalist. Han sparte seg aldri og benyttet seg av alt han hadde lært i kombinasjon med all sin iboende sunne fornuft på en måte som mange kunne misunne ham. Han søkte seg sydover og arbeidet i så vel Fredriksstad Blad som Demokraten, men tok på 1970-tallet valget om å flytte tilbake til hjemtraktene med familien. Halvorsrudsetra i Øymark ble hans nye base, og Indre Smaalenes

Avis og Rakkestad Avis ble hans siste faste stoppesteder før han ble pensjonist på slutten av 90-tallet.

I Rakkestad ble han en særdeles klar og respektert lokalavisredaktør, som ikke minst vil bli husket for sin innsats som inspirator, mentor og læremester for en påfallende stor flokk unge journalistspirer som han tok under sine vinger. En like påfallende stor andel av disse har i dag gjort karriere i flere av landets mest ansette redaksjoner, et like stillferdig som udiskutabelt bevis på Arne Andersens faglige dyktighet og menneskelige innsikt.

I hjembygda gjorde han seg også bemerket på flere områder. Teaterlaget hadde en humoristisk og sprudlende bidragsyter i Arne Andersen, enten det dreide seg om å forfatte revytekster

med brodd og humor, eller å tolke dem på scenen. Han lot seg også engasjere i samfunnsproblemer og deltok med inderlighet og elokvens i offentlige diskusjoner, enten temaet var norsk EU-medlemskap eller nød og lidelser ute i den store verden.

Arne Andersen var alltid velreflektert og brennende engasjert, i den grad at han i perioder følte på angst. Men han lærte seg å ikke la angsten få kontroll. For få måneder siden ble han syk og fikk den uvirkelige beskjeden om at han var i ferd med å skrive sitt siste kapittel. Det tok han med imponerende fatning, og han fikk en god siste tid sammen med sine nærmeste, som i likhet med alle hans venner vil merke et stort savn i tiden som kommer.

Tore Robert Klerud

Giverglede i Grenseland

TV-aksjonen 2010 er for lengst unnagjort. Totalt kom det inn over 204 millioner kroner. Som vanlig åpnet innbyggerne i våre tre kommuner sine lommebøker. Nok en gang var vi best i fylket og langt over landsgjennomsnittet per innbygger.

Gjennomsnittlig bidrag per innbygger i Norge endte på kr. 42,03. Østfold havnet nest sist med kr. 36,22 per innbygger. Bare Oslo var lavere med sine 35,88 kroner. Beste fylke var Rogaland med et gjennomsnitt på kr. 50,91 per innbygger.

Men om østfoldingene totalt sett ikke var av de mest gavmilde, kan vi ikke si det samme om «våre» innbyggere. Rømskog havnet helt øverst med hele 97,32 kroner per innbygger. Aremark tok en solid andreplass, mens Marker havnet på femte.

Dette er listen over de av Østfolds kommuner som ga over landsgjennomsnittet:

1. Rømskog	kr. 97,32
2. Aremark	kr. 65,85
3. Skiptvet	kr. 60,06
4. Hvaler	kr. 49,92
5. Marker	kr. 48,25
6. Rakkestad	kr. 45,95

Blant landets beste kommuner

Spesielt Rømskog, men også Aremark og delvis Marker hører med til de beste kommunene i landet. Det er hva man kan lese ut av kommunebarometeret. Rømskog scorer høyt på kultur, miljø og økonomi, mens Aremark er best på skole og barnevern. Marker er på topp innen barnehage.

TEKST: ØYVIND OTTERSEN

I forrige utgave av Avisen Grenseland slo vi fast at «Marker er best av våre». Det var slett ikke riktig. I vår omtale av Kommunebarometeret, Kommunalt Rapports statistikk over tingenes tilstand i Kommune-Norge, kom vi i skade for å bringe helt gale tall. Det skal vi herved rette opp.

Marker kommer brukbart ut, men er slett ikke best av våre. Rømskog endte totalt på 30. plass, mens Aremark er rangert som nummer 94. Marker er midt på treet med sin 230. plass av landets 429 kommuner. Best av alle er Bykle, mens Ballangen i Troms har den lite ærefulle sistedeplassen.

Til sammenligning kan vi nevne hvor våre nabokommuner havnet på listen:

- 229. Rakkestad
- 344. Halden
- 384. Eidsberg
- 420. Aurskog-Høland.

Kommunebarometeret gir poeng innenfor sektorer som pleie og omsorg, grunnskole, barnevern, barnehage, sosial, kultur og nærmiljø, administrasjon, økonomi, samt en samlepoeng.

Rømskog får full pott på kultur og nærmiljø, samt økonomi. Aremark scorer fullt hus på grunnskole og barnevern. Marker oppnår beste karakter på barnehage og får dessuten høyeste samlekarakter.

Skalaen går fra 1 til 6. Innenfor hver sektor deles landets kommuner inn i seks grupper ut fra kvalitet. Tallet indikerer hvilken sjettedel man tilhører. Tallet 6 betyr altså at man tilhører den beste sjettedelen av kommuner innenfor den aktuelle sektoren.

Slik kom våre kommuner ut innenfor de ulike sektorene:

	Aremark	Marker	Rømskog
Pleie og omsorg	2	4	6
Grunnskole	6	1	1
Barnevern	6	5	-
Barnehage	5	6	3
Sosial	5	3	3
Administrasjon	1	2	5
Kultur/miljø	5	4	6
Økonomi	4	3	6
Samlekarakter	5	6	5
Total rangering	nr. 94	nr. 230	nr. 30

Kilebu boligfelt, Ørje

EN INNFLYTTNINGSKLAR BOLIG!

BRA=105 m² pr. bolig, pluss garasje m/bod. Boligen leveres nøkkelferdig, planert og tilsådd utvendig.

2-mannsbolig på ett plan. En ferdigstilt og klar for innflytting. Gangavstand til sentrum med butikker, post, bank, skole og barnehage.

Sum inkl. garasje, tomt og avgifter fra kr **1.940.000,-**
(pr. bolig, indeks pr. jan 2010)

Ta kontakt for visning!

BRA=119 m² pr. bolig, inkl. garasje m/bod. Boligen leveres nøkkelferdig, planert og tilsådd utvendig.

4 stk. selveierboliger i rekke under oppføring. Gangavstand til sentrum med butikker, post, bank, skole og barnehage.

Sum inkl. garasje, tomt og avgifter fra kr **1.690.000,-**
(pr. bolig, indeks pr. jan 2010). Pris for innredet loft kr. 200.000,-

Bygg og takstfirma
J. Westlie & Sønner AS
1870 Ørje - Tlf: 69 81 17 05
MESTERHUS

post@westlieas.no - www.westlieas.no

Ring for en visning på feltet og en hyggelig boligprat!

Gulbrand Eng har foreløpig ingen konkrete planer for den store fabrikkhallen, men lagrer sine egne veteranbiler der og kunne gjerne tenke seg å få med seg flere likesinnede for å lage et levende motormiljø i Ørje.

Ønsker seg et motormiljø i «sølvvarefabrikken»

En av Ørjes mest interessante næringseiendommer er solgt. Gulbrand Eng har lagt 4,3 millioner kroner på bordet og sikret seg 1.900 kvadratmeter fulle av muligheter.

TEKST OG FOTO: TORE ROBERT KLERUD

Etter seks-syv år uten aktivitet, og en sjeldent langdryg salgsprosess, har den tidligere lakkfabrikken og sølvvarefabrikken i Ørje skiftet eier. Gulbrand Eng jobber med flere planer og håper det skal bli liv i lokalene igjen om ikke så altfor lenge.

Solid bygning

Anlegget ble bygd tidlig på 1980-tallet som produksjonsanlegg for Billakk-spesialisten og ble allerede ti år senere bygget på og pusset betydelig opp da Nils Hansen sølvvarefabrikk overtok eiendommen. Da driften ble flyttet fra Ørje rundt 2003, ble lokalene stående tomme og har gjort det frem til i dag.

– Det er en veldig bra bygning, og den er tatt godt vare på. Prosessen ved overtagelsen ga meg også en god følelse; alle datastyrte systemer

for ventilasjon, alarmer og annet ble gått igjennom og opprustet før jeg fikk nøkkelen, forteller Eng.

Dette til tross for at han ga et nøkternt bud gjennom sitt private selskap Eng Eiendom. 4,3 millioner kroner var rundt millionen under forlangt pris og bare rundt halvparten av hva prisforlangendet var da eiendommen kom på markedet for flere år siden. Men nå var altså tiden moden.

Nye arbeidsplasser

– Den tekniske verdien på anlegget ligger riktignok opp mot 20 millioner. Men reell verdi kommer jo helt an på hva man kan bruke det til. Så lenge det står tomt og må fyres opp er jo verdien negativ, minner han om.

Foreløpig huser fabrikkhallen kun Gulbrand Engs veteranbiler og kan således betegnes som Ørjes dyreste garasje. Men han har

konkrete planer og avslører at det allerede er ting på gang med hensyn til den 300 kvadratmeter store og meget presentable kontorfløya.

– Jeg jubler ikke for tidlig, men det er flere interesserte. Dette vil i så fall bety nyetablering og nye arbeidsplasser til bygda, men det får vi komme tilbake til dersom det går i orden, sier han.

Veteranmiljø

Mesteparten av de øvrige 1.500 kvadratmeterne er altså selve fabrikkhallen. Den har han ingen konkrete planer for ennå, men avslører at han lenge har ønsket seg et tilbud som kan gi grobunn for et levende veteranbilmiljø i Ørje.

– Et sted hvor folk kan leie seg plass for å stå og skru og pusse på sine gamle biler eller motorsykler sammen med andre kjente. Slikt har de mange andre steder, og det pleier å fungere bra, sier Eng, som selv er

grundig bitt av veteranbilbasillen.

– Alt ligger til rette. Mange av Leca-veggene kan tas bort, det er både strøm og trykkluft nok til store mengder verktøy, og et ordentlig alarmanlegg er allerede installert, sier han engasjert og sender ballen videre til Markers for tiden noe sovende veteranbilklubb.

– For min egen del hadde jeg håpet at det kunne bli noe som har med veteranbiler å gjøre her. Men uansett skal det nok være mulig å fylle opp lokalene med aktivitet. En del kommer uansett til å bli innredet som lagerhotell, som jeg vet det er stort behov for, og det er nok også mulig å finne leietagere blant dem som driver forskjellig småindustri. Hogger man skogen på nordsiden her, og forlenger veien forbi bo- og servicesenteret med 200 meter, så ligger fabrikk plutselig midt i sentrum, konstaterer en meget fornøyd fabrikkeier Gulbrand Eng.

i gros hage

Velkommen til en trivelig julehandel!
Vi har gavetipsene til den som "har alt"

Islyktform
198 kr

Alle handlende
Lørdag 27. november
er med i trekningen av
gavekort på 500 kr!

Storgata 51, Ørje Åpningstider: torsdag 10 - 18 fredag 10 - 16:30 lørdag 10-15
NETTBUTIKK: WWW.IGROSHAGE.NO

Jul i Strømsfoss

Vi har fylt opp butikken med massevis av flotte julegaver.

Søndagsåpent 5.-12.-19. desember
Kl. 13-18

HOLTH LANDHANDLERI
1798 Aremark • Telefon 69 19 80 06

Husk røykvarslersens dag 1. desember

Med nye batterier i røykvarsleren, ønsker vi alle en koselig og skadefri førjulstid.

PS! Gode tilbud på RØYKVARSLERE og GRATIS BATTERI får du hos oss i hele desember

GJENSIDIGE
Marker Brannkasse

Aremark – Marker – Rømskog
Tlf. 69 81 01 80 – fax 69 81 01 90
www.gjensidige-marker.no

Lions med tradisjonell julegatemoro i Ørje

I år som i fjor, og i uminnelige tider før det, vil gløgnissene fra Lions Club Marker spre glede og juletoner i sentrumsgatene på årets julegateåpning. Lionsklubben byr på et omfattende program med mange bidragsyttere, blant annet vil Rødenes 4H selge kaffe og vafler, Røde Kors har åpent hus, speidergruppa skal selge sine kalendere. Ungdommer fra UKH vil bidra med danseoppvisning.

Julegran

Ordføreren står for tenningen av julegranen i år, og Lions-president Rune Bergqvist vil komme med en hilsen til folket før Runo Lilleaasen holder andakt. Deretter blir det gang rundt juletreet til toner fra MarCanto, og finalen blir som alltid nissenes utdeling av poser til barna, får vi opplyst fra Lions Club Marker.

Petter Simonsen til Øymark kirke

Når det gjelder musikk og sang, er Marianne Søby Fossler og Petter Simonsen velkjente navn i Marker. Onsdag 8. desember byr de på adventkonsert i Øymark kirke.

Det er sangeren Petter Simonsen fra Hemnes som står som arrangør av konserten, i samarbeid med organist Marianne Søby Fossler. Det er også de to som opptre. De lover mye kjent og kjært på programmet. For eksempel «O helga natt», «Mitt hjerte alltid vanker» og «Den heliga stad». Dette virker vel kjent? Men de to varter også opp med nyere og dels ukjent stoff.

Marianne støtter sangene, dels med orgel, dels med piano. Hun vil også spille solostykker på orgel.

Meget dyktig

Petter Simonsen fremhever Marianne Søby Fossler som positiv, kreativ og en meget dyktig organist.

Simonsen sier at det alltid er hyggelig å synge i Marker; at han blir så godt mottatt og kjenner seg velkommen der. Han er sanger på heltid nå. Dette ble mulig etter at han sluttet med husdyr og gikk over til kornproduksjon. Altså er han fortsatt en «syngende bonde».

Merk deg altså:

Onsdag 8. desember klokka 19 i Øymark kirke. Billetten kan du kjøpe i døra.

Marker alene om leksehjelp til alle

Fra i høst har syvende- til tiendeklassingene i Marker tilbud om leksehjelp etter skolen. Og allerede nå kan man slå fast at det unike tilbudet er godt mottatt.

TEKST OG FOTO: TORE ROBERT KLERUD

– Det går selvsagt litt opp og ned for hver gang, men det har vært dager hvor det har vært så mye folk her at vi virkelig har hatt nok å gjøre, assistenten og jeg, sier Lars Johansson.

Eneste i Norge

Direktøren på Ungdommens kulturhus på Ørjetun er nemlig også den som har ansvaret for det nye tilbudet som kom på plass fra i høst. Et tilbud som bidrar til å gi barn og ungdom i Marker et ganske unikt utgangspunkt når det gjelder å få hjelp av voksenpersoner til skolearbeidet.

– Mens første til og med fjerde trinn har leksehjelp som en integrert del av SFO, som alle andre i Norge, bidrar Røde Kors med leksehjelp til femte og sjette trinn. For de eldste elevene, altså fra syvende og opp, er det nok svært uvanlig at det finnes et slikt tilbud. Nå er vi altså i gang i Marker, og etter de tilbakemeldingene vi har fått så er vi den eneste kommunen som dermed har et slikt tilbud til alle elevene i grunnskolen, slår Johansson fast.

Klart behov

Tiltaket kom i stand som følge av en idé fra ham selv, som en del av en total plan for å øke aktiviteten og skape mer tilhørighet blant dem som benytter seg av ressursene på Ungdommens kulturhus. Johansson mente behovet for bistand med skolearbeidet var stort også for denne aldersgruppen, og at det ville være riktig å tilby det på en arena utenfor både hjem og skole, som ungdommene allerede kjente seg hjemme på.

To ettermiddager i uken, tirsdag og torsdag, kan elevene få gratis bussbillett fra skolen til UKH, der det serveres mat for en symbolsk sum før man går løs på leksene. I denne tiden er det ikke lov til å drive med spill eller instrumenter.

Flott å kunne gjøre lekser sammen rett etter skoletid, mener fra høyre Sivert Laurendz Jensen, Morten Lippestad og Amund Hattestad. UKH-direktør Lars Johansson smører mat og hjelper til så godt han kan.

Også surfing på nettet begrenses til det som er nødvendig for skolearbeidet.

– De sitter og jobber aktivt og setter tydeligvis pris på å kunne lære av og hjelpe hverandre. Det vil nok ta litt tid før man eventuelt kan måle en effekt, men jeg ser allerede nå at det er en del som helt klart har godt av dette, sier Johansson.

Spleiselag

Utgiftene til dette pilotprosjektet

er dekket gjennom et spleiselag mellom kommunen og fylkeskommunen. Alt har gått veldig greit så langt, både med tanke på planlegging og gjennomføring, understreker han.

– Fra lærerhold har det vært reagert på begrepet «leksehjelp» når det ikke er noen med lærerutdanning tilstede, så vi kaller det «Etter skoletid» i stedet. Men uavhengig av hva man kaller det så er det altså meningen at ungdommene skal jobbe med leksene sine

og kunne spørre en av voksenpersonene som er tilstede om hjelp – på samme måte som de ville gjøre dersom de var hjemme, forklarer Johansson.

På UKH vil de muligens ha lettere for å få struktur på leksearbeidet enn hjemme, og det kan være flere ressurspersoner å spørre om hjelp – både voksne og jevn-gamle. Tilbudet ser i hvert fall ut til å bli populært. Så vil fremtiden vise om effekten også kan måles.

Varm bok om et godt menneske

Bokhandler Bjørn Andersen i Halden har truffet mange mennesker gjennom et langt liv i litteraturens tjeneste. Nå har han trukket seg tilbake fra disken og tatt pennen fatt. Det har blant annet resultert i en bok om Gudbrand Mellbye i Aremark.

TEKST OG FOTO: ØYVIND OTTERSEN

Mye har vært sagt og skrevet om Gudbrand Mellbye. Mannen som var lensmann i Aremark i 43 år, skogbrannsjef, lokalhistoriker og fremfor alt et medmenneske med glimt i øyet. Mellbye har selv bidratt til boken han aldri selv fikk lese. Han gikk bort i fjor i en alder av 88 år.

Lansert i Aremark

Gudbrand Mellbye var en hedersmann, kjent langt utenfor Aremarks grenser. Han hadde venner over alt, mange av dem i både Marker og Rømskog. Felles for alle som kjente Mellbye var at de satte pris på hans humor, varme og uortodokse måte å gå frem på. Ikke minst i lovens tjeneste.

I Aremark var Mellbye en høyt verdsatt mann. Det kommer tydelig frem i mange sammenhenger. Ikke minst da Bjørn Andersen valgte å lansere boken «Lensmannen» i Aremark 23. oktober. Anledningen var den offisielle åpningen av bygdas gedigne idrettshall Aremarkhallen. I løpet av en snau time hadde over seksti aremarkinger sikret seg et eksemplar med Andersens signatur.

– Det er mer enn én solgt bok i minuttet, sa en strålende fornøyd Bjørn Andersen. Til tider var køen lang foran bordet der Mellbyes enke Liv og herr og fru Andersen tok imot.

«Lensmannen» blir ganske sikkert en lokal bestselger i tiden frem mot jul. Boken selges flere steder i Aremark og i Ørje. I tillegg, selvsagt, hos bokhandlerne i Halden.

Bjørn Andersen fikk hjelp av kona da han solgte og signerte bøker sammenhengende i over en time under lanseringen av «Lensmannen». Sammen med herr og fru Andersen sitter Gudbrand Mellbyes enke Liv (til venstre). Hun var naturlig nok både stolt og rørt over sambygdingenes iver etter å skaffe seg et eksemplar av boken.

Fredag 26. november er det pizzakveld med musikk av Dæven Døtte!

Hele desember frem til jul serverer vi julemiddag hver dag.

Åpent julebord der alle kan komme fredag den 3. desember. Fra kl. 18.00. Påmelding senest 1. desember.

Telefon 69 81 21 37
www.solstrand-terrasse.no
solstrand-terrasse@klund.net

TØMRERFIRMAET

Brødrene Nordgaard

Bjørkebekk, 1798 Aremark

Vi utfører alt innen

- Nybygg
- Rehabilitering av hus og hytter
- Murerarbeid
- Støping

Frode Nordgaard
Tel. 48 18 59 24

Lars-Erik Nordgaard
Tel. 93 25 48 19

PUKKVERK
Grønne Bakke

Gårdsplass- og oppkjørselsingel
Subbus Singel Pukk Fyllmasse
Levering prosjekt
Transport

Hans Braarud 40 21 49 56 Ørje

Fikk foreldretips fra kyndig hold

Avtroppende FAU-leder Pål Lintho (til venstre) hadde invitert Larvik Håndballs hovedtrener Karl Erik Bøhn til å si noen ord om det å være foreldre under FAUs årsmøte i Ørje forleden.

Å være tenåringsforeldre kan sammenlignes med å være håndballtrener. Det fortalte Larvik-trener Karl Erik Bøhn da han gjestet Ørje forleden.

TEKST OG FOTO: TORE ROBERT KLERUD

I så måte var det utvilsomt gode tips forsamlingen fikk da FAU ved Marker skole slo på stortromma i forbindelse med årsmøtet. Bøhn har høstet store triumfer i Larvik Håndball og holder fra tid til annen foredrag rundt om.

– Dette er første gangen i en slik sammenheng, i et foreldremøte, fortalte han. Men la til at teknikkene og utfordringene er noenlunde de samme, uansett om det gjelder coaching av ungdommer på hjemmebane eller i idrettshallen.

I tillegg til foreldrene var idretts-ungdommen i Marker invitert, og om oppslutningen ikke ble helt som man hadde håpet på, fikk de fremmøtte en interessant og ikke minst morsom kveld med mange gode tips.

– Vi har de siste årene forsøkt å

trekke inn noen virkelige kapasiteter til å holde foredrag på årsmøtene våre, og erfaringene har vært gode. Med Karl Erik Bøhn har vi fått tak i en mann som virkelig vet hvordan man får folk til å yte optimalt, og vi kan sikkert lære mye som foreldre av det han gjør i idretten, sa Pål Lintho, som gikk av som FAU-leder denne kvelden.

Bøhn takket for tilliten og understreket det mange ønsket å høre: Å oppdra barn og unge er ikke rakettforskning. Det er sunn fornuft, litt psykologi og hardt arbeid.

– Gi mye, forlang lite og forvent ingen ting. Da blir du positivt overrasket. Det å konsentrere seg om det positive for så å bygge videre på det er selve hemmeligheten, understreket den geniforklarte håndballtreneren, som bød sitt publikum på en kveld med mye latter og mange visdomsord i Marker rådhus.

Aremark skole er 40 år

Bygdas ny-skole er blitt gammel. Dens historie er kommet mellom to permer. Forfatter er Per Fredrik Dahl, en flittig benyttet historiesamler og forfatter.

Boka inneholder stoff fra da den politiske beslutningen om å legge ned grendeskolene ble tatt og frem til bildegalleri i 2010. Forsidebildet har et historisk spenn fra Kvisler skole i 1910 til Aremark skole i 2010.

Rektor Andreas Holtan regner med at etterspørselen vil være stor i lokalmiljøet. Boka er tilgjengelig bare ved henvendelse til skolen.

Lokale rockere tar den helt ut

«Dæven Døtte» er klare for scenen; fra venstre Jøran Hermanseter, André Berger, Mathias Johnsen, Anders Sundsrud, Anna Moberg, Tommy Glittre og Kim Thomas Klund.

Coverrock av det litt tyngre slaget står på plakaten når nyetablerte «Dæven Døtte» fra Ørje entrer scenen.

TEKST OG FOTO: TORE ROBERT KLERUD

Det nye bandet startet øvingen i april og har nettopp gjennomført sin første spilling i hjembygda etter å ha prøvd ut repertoaret på intetanende svensker. Det gikk bra,

og nå lader de for fullt til spillejobb på Solstrand Terrasse den 26. november.

Navnene er tildels kjente fra andre musikalske konstellasjoner. André Berger på rytmegitar, Anders Sundsrud på trommer, Tommy

Glittre på sologitar, Kim Thomas Klund på bass og Jøran Hermanseter på vokal er den faste oppsettningen. I tillegg har de med seg Mathias Johnsen som fast lydmann. Anna Moberg hyres inn for å kore når det skal være litt ekstra stas.

– Vi spiller coverlåter fra femti-tallet og helt frem til i dag, og så gjør vi det på vår egen måte. Det låter litt tyngre enn folk er vant

til, derav navnet. Litt sånn «Black Ingvars møter Ramones», men det funker. Det er sånn musikk vi gjerne vil høre på selv når vi går på byen, forklarer André Berger.

Gutta gleder seg til å komme ut og få spilt det de har øvet på gjennom hele sommeren, men har ingen ambisjoner ut over å ha det gøy, forsikrer Berger. At publikum ser ut til å trives like godt som dem er belønning god nok.

ANONBY GÅRD
Ørje

Vi har selvbetjening av poteter!

- Brage
- Astrix
- Grom
- Kerrs pink

Utkjøring etter avtale, Ragnhild Nesset - Tlf. 415 23 017

Vår spesialitet er

Gulv i heltre bjørk og eik

- Vi leverer også paneler i bjørk, osp og svartor, samt utvendig kledning i osp
- Vi har sagflis/hoggeflis

Husk også at vi er kjøpere av løvtretømmer.

Fange Sag og høvleri

1798 Aremark – telefon 916 88 064
Besøk oss på vår hjemmeside:
www.fangesag.no

Informasjon fra Marker kommune

Åpne møter i Marker kommune:

7. desember:
Oppvekst og omsorgsutvalget.
7. desember:
Plan og miljøutvalget.
9. desember:
Formannskapsmøte.
14. desember:
Kommunestyremøte.

Mer info om klokkeslett og sakliste, se kommunens hjemmeside.

Åpningstider:

Marker rådhus:
Mandag–fredag 07.30–15.30
Biblioteket:
Tirsdag 10-19, torsdag 10-19,
lørdag 10-13.

Kommunens hjemmeside:

www.marker.kommune.no

Julemesse

Marker bo og servicesenter, dagsenteret, har julemesse den 26. november fra klokka 15 i vestibylen.

Julekonsert

Slusebrass har julekonsert i vestibylen på Marker bo og servicesenter den 13. desember kl. 18.

Budsjettet 2011

Formannskapetets innstilling til budsjett 2011, samt økonomiplan for perioden 2011–2014, legges ut til alminnelig ettersyn ved servicetorget i Marker rådhus i perioden 25. november til 10. desember – jfr. forskrift om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner §3.

Ordføreren har ordet

Arbeidsgruppa som jobber med eventuell bygging av ny butikk, har nå fått i oppdrag av kommunestyret å legge fram finansieringsplan på neste kommunestyremøte som er 16. desember.

Thorbjørn Ellefsen orienterte kommunepolitikerne på politisk dag om sine tanker rundt det å etablere et datasikringsfirma med adresse Rømskog. Dette er spennende. Han ønsker etter hvert å snakke med mennesker som han kan samarbeide med. Se www.thordc.no. Thorbjørn har fått leie et kontor i kommunehuset, så han kommer til å jobbe en del derfra.

Dessverre har forhandlinger nylig strandet når det gjelder salg av hotellet. Men vi får håpe at en megler snart kan ha nye eiere på plass.

Da ønsker jeg til slutt alle ei trivelig mørketid.

Nils

Fritidsklubben

Fritidsklubben på Rømskog holder til i Ungdomslokalet ved industriområdet. Åpningstider er torsdag fra kl. 18.30 til 22.00. Her kan alle fra 13-18 år komme. Det er gratis inngang, og det blir servert enkel mat. På fritidsklubben er det blant annet biljard, bordtennis og kiosksalg.

Marianne Heen er fritidsklubbleder, hun kan kontaktes på 40 88 22 44.

Pensjonistfest

Skolen inviterer pensjonister i bygda til førjulsfest i gymsalen mandag 13. desember kl. 10.30. Besteforeldre som ikke er gamle nok til å være pensjonister er også velkomne!

Julebord i Pensjonistforeningen

Foreningens julebord arrangerer vi fredag den 10. desember klokken 17 i festsalen i kulturhuset. Det serveres god, tradisjonell julemat og kaffe og kaker. Underholdning får vi av to musikere fra Solør. Påmelding til Tordis på telefon 69 85 92 79, helst før 1. desember.

Merk også av dato for første møte i 2011. Det er torsdag 20. januar.

**Det skjer i Grenseland
24. NOVEMBER – 14. DESEMBER****NOVEMBER****ONSDAG 24.**

Marker rådhus: Bygdekinoen viser «Harry Potter og Dødstalimanene - Del 1».

FREDAG 26.

Marker bo og servicesenter, dagsenteret, har **julemesse i vestibylen** fra klokka 15.

MANDAG 29.

Førjulskveld på läven på Vestre Bøen Gård i Aremark. I fjøset fra 17.30 og i läven fra 18.00. Påmelding (begrenset kapasitet)

TIRSDAG 30.

Stemningen Turlag i Rømskog arrangerer årets siste tur.

TIRSDAG 7.

Rømskog kulturhus: Bygdekinoen viser «Knerten gifter seg» og «Trolljegeren».

ONSDAG 8.

Marianne Søby Fosser og Petter Simonsen er velkjente navn i Marker når det gjelder musikk og sang. Denne gang byr de på adventkonsert i Øymark kirke.

Marker rådhus: Bygdekinoen viser «Knerten gifter seg» og «Trolljegeren».

FREDAG 10.

Julebord i Rømskog Pensjonistforening.

MANDAG 13.

Rømskog skole inviterer pensjonistene i bygda til førjulsfest i gymsalen kl. 10.30. Besteforeldre som ikke er gamle nok til å være pensjonister, er også velkomne!

DESEMBER**TORS DAG 2.**

Rømskog kulturhus: Bygdekinoen viser «Harry Potter og Dødstalimanene – Del 1».

FREDAG 3.

Ungdommer forteller og underholder fra sitt spennende møte med Etiopia. Det skjer i Ørje kirke kl. 19. Alle er hjertelig velkommen. Salg av «gaveting» fra Etiopia. Utlodning og salg av mat og drikke. Arrangør er Grenseaksjonen for Afrika.

LØRDAG 4.

Juleveiåpning i Aremark fra kl. 13 til kl. 16. Arrangementet finner sted på tradisjonelt vis ved Marker Sparebank. Det blir tenning av juletre, lokalt julemarked hvor lag, foreninger og enkeltpersoner deltar, musikk og aktiviteter for barn. Julenissen kommer også på besøk med aktiviteter for barna.

Slusebrass har julekonsert i vestibylen på Marker bo og servicesenter kl. 18.

TIRSDAG 14.

Forfatterkveld med Edvard Hoem i Marker bibliotek.

JULETRIFEST

Skytterhusets Venner arrangerer Juletreffest på Skytterhuset.

Onsdag 29. desember (5. juledag) kl. 18.

Servering av boller, kringle, brus og kaffe. Det blir gang rundt juletreet, og jammen kommer nissen også. Loddsalg.

Alle hjertelig velkommen
Hilsen oss i styret.

HUS ØNSKES LEID

Dame ønsker å leie hus i Aremark, Marker eller Rømskog. Hytte med innlagt vann og strøm kan også være aktuelt. Har snille hunder og katt. Helst ikke dep. Vennligst ta kontakt med Mette på telefon 993 71 439.

Den ukentlige strikkekafeen på PABs pizza i Ørjesenteret trekker stadig et vell av kjente og ukjente. Veldig sosialt og veldig gøy, konstaterer initiativtagerne Randi Ysterud Slyk og May Helen Svendsby Budalen (nummer to og tre fra venstre).

Strikker seg nye nettverk

Er du nevenyttig og på jakt etter en hobby? Noe stort mer trendy enn strikking er det ikke mulig å finne på for tiden, sier damene i strikkekafeen i Ørje.

TEKST OG FOTO: TORE ROBERT KLERUD

Stemningen er høy på PABs pizza når det er tid for «strikkekafe» hver tirsdag. Antallet er varierende, men summingen rundt bordene stabil. Og hele tiden hører man knitringen av strikkepinner som frenetisk treffer hverandre under kyndig utførelse av to rette og én vrang,

dobbelt halvstikk og alt hva det nå heter.

– Egentlig var det en gruppe av oss i menigheten Friends som startet dette under vignetten «kreative kvinner». Men vi fant ut at det kunne være gøy å lage et åpent arrangement her i kafeen, og responsen har vært veldig god. Det kommer stadig nye folk innom, og praten går

livlig mens vi strikker. Veldig artig å treffe nye folk på denne måten, sier May Helen Svendsby Budalen, som legger til at mange nye vennskap har oppstått etter at strikkekafeen kom i stand.

Med på å legge til rette er også forretningen «Pikeværelset», som ligger vegg i vegg med pizzaen, og inneholder Randi Ysterud Slyk trår

til med ett og annet godt tilbud tilpasset aktiviteten når den strikkende horde ventet inn døren.

– Salget av strikkegarn har totalt overgått forventningene jeg hadde da jeg startet forretningen i vår, så det er helt tydelig at dette er i vinden. Og så er det jo en sosial aktivitet. Vi hygger oss veldig når vi treffes på denne måten, forsikrer hun.

Neste avis

Neste utgave av Avisa Grenseland kommer ut 16. desember og blir distribuert i Aremark, Marker og Rømskog, samt til utenbygds abonnenter. Avisa Grenseland vil også være tilgjengelig i de lokale dagligvareforeningene,

bensinstasjonene, Marker Sparebank, Bakergaarden, Solstrand Terrasse og i de tre rådhusene. Ta kontakt dersom du har et budskap du ønsker å formidle, det være seg redaksjonelt eller i form av en annonse.

**Telefon: 99 22 17 98
Email: post@byline.as**